

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 30 березня 2016 р. № 241

ДЕТАЛЬНІ ПРАВИЛА
виробництва органічної продукції
(сировини) тваринного походження

1. Ці Правила визначають технологічні особливості виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження.

2. Під час виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження забезпечується дотримання стандартів утримання та поводження з тваринами з урахуванням вимог, установлених Законом України “Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини” (далі — Закон) та цими Правилами.

3. У процесі виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження її виробник повинен забезпечити:

використання тварин відповідно до вимог цих Правил;

використання органічних кормів для годівлі тварин;

підтримання здоров'я тварин шляхом здійснення профілактичних заходів та лікування тварин відповідно до вимог законодавства у галузі ветеринарної медицини.

4. Під час вибору порід тварин для виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження перевага надається місцевим породам, враховується їх стійкість до специфічних хвороб або проблем із здоров'ям, а саме: синдрому стресу свиней, синдрому PSE, раптової смерті, мимовільного абортів і складних пологів, які потребують кесаревого розтину.

5. Під час першого створення стада або отари тварини з господарств, які здійснюють виробництво традиційної (неорганічної) продукції (сировини), після їх відлучення від матері повинні вирощуватися відповідно до правил органічного виробництва. Крім того, на дату введення тварин до стада або отари повинні виконуватися такі умови:

вік телят повинен бути менше шести місяців, а ягнят і козенят — менше 60 днів;

вага поросят повинна бути меншою 35 кілограмів.

6. Для оновлення стада або отари до господарств, які здійснюють органічне виробництво, можуть вводитися самиці тварин, що не народжували, з господарств, які здійснюють виробництво традиційної (неорганічної) продукції (сировини), в кількості, що не перевищує 10 відсотків поголів'я великої рогатої худоби та 20 відсотків поголів'я дорослих свиней, овець і кіз на рік. Крім того, до господарств, у яких утримується менше десяти голів коней або великої рогатої худоби чи менше п'яти голів свиней, овець або кіз, може вводитися з метою оновлення не більше однієї тварини на рік.

Визначені показники можуть збільшуватися до 40 відсотків у разі:

розширення господарства;

зміни породи тварин;

зміни спеціалізації господарства;

коли породи тварин у господарстві перебувають під загрозою втрати від хвороб та/або інших факторів. У цьому випадку самиці тварин відповідних порід не обов'язково повинні бути такими, що не народжували.

7. Для розведення тварин до господарств, які здійснюють органічне виробництво, можуть вводитися тварини, що утримувалися в господарствах, які здійснюють виробництво традиційної (неорганічної) продукції (сировини).

8. Під час створення, оновлення або відновлення поголів'я птиці до господарства, яке здійснює органічне виробництво продукції птахівництва, може вводитися птиця, вирощена за загальноприйнятними технологіями виробництва сільськогосподарської продукції, за умови, що вік птиці для виробництва м'яса становить менше трьох днів.

9. Виробник веде та зберігає журнал обліку виробництва продукції (сировини) тваринного походження (далі — журнал обліку), який у будь-який час повинен бути доступним для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів. У журналі обліку міститься інформація про:

тварин, які прибули в господарство (походження і дата прибуття, перехідний період, ідентифікаційний номер та ветеринарні дані);

тварин, які вибули з господарства (вік, кількість голів, ідентифікаційний номер, призначення та у разі забою вага);

будь-яких загиблих тварин та причин їх загибелі;

тип кормів, у тому числі добавки до кормів, співвідношення різних інгредієнтів раціону і періоди доступу до зон вільного вигулу, використання пасовищ, у тому числі під час паралельного виробництва та у перехідний період;

профілактику та лікування хвороб і ветеринарний догляд із зазначенням дати лікування, діагнозу, найменування ветеринарного препарату та їх дозування, діючі речовини, методи лікування і рекомендації лікаря ветеринарної медицини щодо ветеринарного догляду, в тому числі причини і періоди виведення лікарської речовини.

10. Під час паралельного виробництва тварини, які утримуються відповідно до загальноприйнятних технологій виробництва сільськогосподарської продукції, можуть перебувати у господарстві, яке займається органічним виробництвом, за умови, що споруди і ділянки, де вирощуються такі тварини, відокремлені від споруд і ділянок, на яких здійснюється виробництво відповідно до правил органічного виробництва.

Для тварин, які утримуються відповідно до загальноприйнятних технологій виробництва сільськогосподарської продукції, можуть використовуватися пасовища господарств органічного виробництва за умови, що такі тварини

походять з одного господарства, утримуються в умовах органічного виробництва і не перебувають одночасно на одному пасовищі.

Інформація про такі заходи зазначається у журналі обліку.

11. У господарстві, яке перебуває на етапі переходу від виробництва традиційної (неорганічної) продукції (сировини) до виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження, виробник повинен розділяти органічну продукцію (сировину) тваринного походження і продукцію (сировину) перехідного періоду, а органічних тварин утримувати окремо від тварин, які утримуються відповідно до загальноприйнятих технологій виробництва сільськогосподарської продукції.

Інформація про зазначені заходи фіксується у журналі обліку.

Для перехідного періоду застосовуються вимоги, встановлені статтею 30 Закону.

Якщо у господарстві на початку перехідного періоду наявні тварини, які не утримувалися в умовах органічного виробництва, продукція (сировина) тваринного походження може вважатися органічною у разі одночасного переходу усього господарства на органічне виробництво. Загальний сукупний перехідний період для тварин і їх приплоду, пасовищ та/або будь-яких земельних ділянок, які використовуються для годівлі тварин, може бути скорочений до 24 місяців, якщо для годівлі тварин використовується продукція з даного господарства.

Перехідний період може бути скорочений до 12 місяців для пасовищ і відкритих майданчиків, які використовуються для тварин нетравоїдних видів, та до шести місяців, якщо відповідна земельна ділянка протягом попереднього року не оброблялася продуктами, які не можна використовувати під час органічного виробництва.

Перехідний період скорочується за згодою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки та окремих показників якості харчових продуктів.

12. Репродукція тварин повинна здійснюватися переважно природним методом. Разом з тим може здійснюватися штучне осіменіння тварин без використання гормонів або подібних їм речовин. Застосовувати клонування і трансплантацію ембріона заборонено.

13. Тварини повинні бути ідентифіковані та зареєстровані згідно із законодавством.

14. Приміщення для утримання тварин повинні відповідати біологічним та поведінковим потребам тварин відповідно до вимог, передбачених пунктом 4 частини першої статті 19 Закону.

Максимальна кількість тварин на 1 гектар сільськогосподарських угідь не повинна перевищувати показників згідно з додатком 1.

15. Під час розміщення тварин потрібно враховувати оптимальні показники площі приміщень та відкритих майданчиків для їх утримання згідно з додатком 2 з метою забезпечення достатнього місця, необхідного тваринам для того, щоб

стояти, легко лягати, повертатися, чиститися, приймати інші природні положення.

16. Приміщення для утримання коней, великої рогатої худоби, свиней, овець та кіз повинно мати гладку та не слизьку підлогу, половина якої повинна бути суцільною (без щілин і решіток), зручною, чистою і сухою для лежання/відпочинку, вкритою підстилкою із сухих натуральних матеріалів, зокрема соломи та/або стружки.

17. Тварини повинні мати доступ до відкритих пасовищ.

Зона вільного вигулу може бути частково під накриттям.

У разі коли тварини мають доступ до пасовищ у період їх випасання, а під час утримання тварин у зимовий період створюються умови для їх вільного переміщення, можуть не дотримуватися вимоги щодо випасу та забезпечення доступу тварин до зони вільного вигулу в осінньо-зимовий період.

Бугайці віком понад 12 місяців повинні мати постійний доступ до пасовищ або відкритих майданчиків протягом року.

18. Забороняється утримувати тварин на прив'язі або в ізоляції, крім тих тварин, що необхідно ізолювати для забезпечення безпеки, належного утримання чи у ветеринарних цілях.

Забороняється утримання телят віком більше семи днів в індивідуальних боксах.

Свиноматок необхідно утримувати у групах, крім останніх періодів вагітності та періоду вигодовування поросят.

Поросят забороняється утримувати на плоских настилах або у клітках.

Птицю забороняється утримувати в клітках.

19. Птиця повинна мати доступ до відкритих майданчиків не менше ніж протягом однієї третини свого життя.

Водоплавна птиця повинна мати доступ до річки, струмка, ставка, озера або басейна з метою задоволення її фізіологічних та поведінкових потреб.

Відкриті майданчики для птиці повинні бути вкритими рослинністю і захищеними від прямих сонячних променів та забезпечувати птиці доступ до корму і води.

20. Якщо птиця утримується у приміщенні, вона повинна мати постійний доступ до корму і води.

Приміщення для утримання усіх видів птиці повинні відповідати таким вимогам:

не менше однієї третини площі підлоги повинна бути суцільною (без щілин і решіток), вкритою підстилкою, зокрема соломою, стружкою, піском та/або торфом;

у приміщеннях, в яких утримуються кури яєчних порід, необхідно забезпечити можливість прибирання пташиного посліду;

сідала повинні бути такого розміру та у такій кількості, що відповідає вазі та кількості птиці;

загальна протяжність прогонів для входу/виходу повинна становити не менше 4 метрів на кожні 100 кв. метрів площі приміщення, в якому утримується птиця;

у кожному приміщенні, в якому утримується птиця, можна утримувати не більше:

- 4800 курчат;

- 3000 кур яєчних порід;

- 5200 цесарок;

- 4000 мускусних або пекінських качок чи 3200 мускусних або пекінських качурів чи качок інших порід;

- 2500 півнів, гусей або індиків;

загальна корисна площа приміщення, в якому утримується птиця, що вирощується для виробництва м'яса в окремому виробничому підрозділі, не повинна перевищувати 1600 кв. метрів;

конструкція приміщення, в якому утримується птиця, повинна забезпечувати безперешкодний доступ птиці до майданчиків для вільного виходу.

21. У приміщенні для утримання птиці додатково може застосовуватися штучне освітлення з метою забезпечення не більше 16 годин світлового дня на добу з безперервним періодом нічного відпочинку без штучного освітлення тривалістю не менше 8 годин.

22. З метою запобігання використанню інтенсивних методів вирощування птиця повинна вирощуватися до досягнення нею встановленого мінімального віку або належати до порід, що повільно ростуть.

Якщо у господарстві не використовуються породи, що повільно ростуть, встановлюється такий мінімальний вік птиці під час забою:

для курчат — 81 день;

для півнів — 150 днів;

для качок пекінської породи — 49 днів;

для мускусних качок — 70 днів;

для мускусних качурів — 84 дні;

для цесарок — 94 дні;

для індиків та гусей — 140 днів;

для індичок — 100 днів.

23. Транспортування тварин здійснюється з дотриманням вимог законодавства.

24. Персонал, який доглядає за тваринами, повинен володіти необхідними базовими знаннями і навичками щодо здоров'я та належного утримання тварин.

25. Раціон тварин встановлюється залежно від віку, маси тіла, стану здоров'я, виду корму. Утримання тварин на примусовій відгодівлі заборонено.

26. Для годівлі великої рогатої худоби, крім періоду, коли тварин переводять із зимового утримання на літнє, використовуються корми, не менше 50 відсотків яких вироблені в господарстві, де утримуються такі тварини, або в іншому господарстві, яке здійснює виробництво органічної продукції (сировини), того ж регіону.

27. За згодою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, частина раціону тварин може містити:

до 30 відсотків частки сухої речовини у річному раціоні кормів, вироблених у господарствах, які перебувають на етапі перехідного періоду виробництва;

до 60 відсотків кормів, вироблених у господарстві, де утримуються тварини;

до 20 відсотків кормів, спожитих чи зібраних на пасовищах або сіножатях у перший рік перехідного періоду в разі, коли пасовища або сіножаті не були частиною виробничого підрозділу господарства, де утримуються тварини, протягом останніх п'яти років.

28. Перелік кормових добавок і речовин, які використовуються для годівлі тварин під час органічного виробництва, зазначений у додатку 3.

29. У виключних випадках можуть використовуватися традиційні (неорганічні) кормові матеріали, кормові добавки і речовини, кормові матеріали, вироблені в перехідний період, відповідно до статті 17 Закону.

30. Тварини вигодовуються натуральним материнським молоком. Мінімальний строк такого вигодовування для великої рогатої худоби та коней становить три місяці, для овець і кіз — 45 днів, для свиней — 40 днів.

Використання штучних замінників молока та сухого молока заборонено.

31. Система вирощування для трав'яних тварин має ґрунтуватися переважно на використанні пасовищ у різні пори року. Не менше 60 відсотків сухої речовини у добовому раціоні трав'яних тварин на відгодівлі становить грубий корм, свіжий або висушений фураж чи силос. Для тварин молочного напряму продуктивності такий показник може бути зменшений до 50 відсотків на початку лактації на період не більше трьох місяців.

Відгодівля великої рогатої худоби для виробництва м'яса може здійснюватися у приміщенні за умови, що такий період не повинен перевищувати 1/5 тривалості їх життя і становить менше трьох місяців.

Грубий корм, свіжий або висушений фураж чи силос додаються до денного раціону свиней та птиці.

32. Здійснення дієтичної або іншої обмеженої годівлі тварин, що призводить до анемії, заборонено. Дієтична чи індивідуальна годівля хворих тварин здійснюється за призначенням лікаря ветеринарної медицини.

33. Здоров'я тварин підтримується шляхом стимулювання їх природного імунного захисту від хвороб, зокрема регулярного вигулу, доступу до ділянок на свіжому повітрі та пасовищ, а також вибору відповідних кормів і методів господарювання.

34. Застосування хімічних алопатичних ветеринарних препаратів або антибіотиків з профілактичною метою заборонено.

35. Заборонено застосування речовин для стимулювання росту або продуктивності тварин, у тому числі антибіотиків, кокцидіостатів або інших штучних засобів для стимулювання росту, застосування гормонів та подібних речовин для здійснення контролю за репродукцією або з іншою метою.

36. Перелік засобів для очищення і дезінфекції приміщень для утримання тварин, обладнання, посуду для тварин зазначений у додатку 4.

Родентициди (для застосування тільки у пастках) можуть використовуватися для знищення шкідників у спорудах та інших приміщеннях, де утримуються тварини. Пастки повинні запобігати викидам родентицидів у навколишнє природне середовище і контакту родентицидів з тваринами. Пастки необхідно збирати після використання і утилізувати.

37. Якщо, незважаючи на профілактичні заходи, спрямовані на забезпечення здоров'я тварин, тварини захворіли або поранилися, необхідно негайно розпочати їх лікування та в разі потреби ізолювати.

Ветеринарно-санітарне забезпечення утримання тварин здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про ветеринарну медицину".

38. Під час лікування тварин необхідно віддавати перевагу застосуванню фітотерапевтичних, гомеопатичних препаратів, мікроелементів та препаратів, використання яких дозволено під час органічного виробництва, перед лікуванням хімічними алопатичними ветеринарними препаратами або антибіотиками.

39. Імунобіологічні ветеринарні препарати можуть використовуватися під час здійснення обов'язкових ветеринарно-санітарних заходів згідно із законодавством у сфері ветеринарної медицини.

40. У разі використання ветеринарних препаратів необхідно дотримуватися періоду виведення лікарської речовини, зазначеного в інструкції, та збільшити час очікування у 2 рази, або на 48 годин, якщо такий період не зазначений.

У разі отримання твариною або групою тварин більше трьох курсів лікування хімічними алопатичними ветеринарними препаратами або антибіотиками протягом 12 місяців або більше одного курсу лікування, якщо продуктивний життєвий цикл тварин становить менше одного року, крім вакцинації, лікування від паразитів і застосування обов'язкових схем знищення збудників інфекції, такі тварини не можуть бути використані для виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження.

41. Такі операції, як накладення еластичних биндажів до хвостів овець, обрізання хвостів, підрізання зубів та дзьобів, видалення рогів, фізична кастрація тварин, проводяться у ранньому віці тварин з метою мінімізації страждань, забезпечення безпеки персоналу, який доглядає за тваринами, або покращення здоров'я, умов утримання чи гігієни тварин, підтримання якості продукції.

Будь-які страждання тварин, у тому числі під час хірургічного втручання, повинні бути зведені до мінімуму шляхом застосування анестезії та/або знеболювання.

42. Для здійснення системного контролю за виробництвом продукції (сировини) тваринного походження виробник веде книгу опису виробничого підрозділу (споруд з прилеглою територією), яка містить інформацію про приміщення для утримання великої рогатої худоби, пасовища, відкриті майданчики, приміщення для складування, пакування і переробки продукції (сировини) тваринного походження, споруди для гноєсховищ і повний опис земельних ділянок, виділених для вирощування рослин.

43. Екскременти, сечовина та гній, у тому числі струхлявіле сіно та солома, тварин та послід птиці утилізуються з дотриманням ветеринарно-санітарних вимог.

44. Вироблена органічна продукція (сировина) тваринного походження підлягає оцінці та підтвердженню відповідності виробництва згідно із статтею 24 Закону.

Додаток 1
до Правил

МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ
тварин на 1 гектар сільськогосподарських угідь

Найменування тварин	Максимальна кількість тварин на 1 гектар сільськогосподарських угідь
Коні (від шести місяців)	2
Телята на відгодівлі	5
Інша велика рогата худоба віком до 12 місяців	5
Самці великої рогатої худоби (від 12 до 24 місяців)	3,3
Самиці великої рогатої худоби (від 12 до 24 місяців)	3,3
Самці великої рогатої худоби (від 24 місяців)	2
Племінні телиці	2,5
Телиці на відгодівлі	2,5
Дійні корови	2
Вибраковані корови молочного напрямку продуктивності	2
Племінні самиці кролів	100
Вівці	13,3
Кози	13,3
Поросята	74
Племінні свиноматки	6,5
Свині на відгодівлі	14
Інші свині	14
Бройлери	580
Кури яєчних порід	230

ПЛОЩА
приміщень та відкритих майданчиків

Приміщення для утримання великої рогатої худоби, коней,
овець, кіз та свиней, та відкриті майданчики

Найменування	Площа приміщень		Площа відкритих майданчиків (майданчиків для вигулу, крім пасовищ), кв. метрів на одну голову
	жива вага тварин, кілограмів	щільність розміщення, кв. метрів на одну голову	
Велика рогата худоба, коні	до 100	1,5	1,1
	до 200	2,5	1,9
	до 350	4	3
	більше 350	5 (мінімальна 1 кв. метр на 100 кілограмів живої ваги)	3,7 (мінімальна 0,75 кв. метра на 100 кілограмів живої ваги)
Дійні корови		6	4,5
Племінні бугаї-плідники		10	30
Вівці і кози		1,5	2,5
Ягнята та козенята		0,35	0,5
Свиноматки з поросятами до 40 днів		7,5 (на одну свиноматку)	2,5
Свині на відгодівлі	до 50	0,8	0,6
	до 85	1,1	0,8
	до 110	1,3	1
	більше 110	1,5	1,2
Поросята (від 40 днів)	до 30	0,6	0,4
Племінні свині:			
свиноматка		2,5	1,9
кнур-плідник		6 (у разі природного спаровування — 10 кв. метрів на одного кнура-плідника)	8

Приміщення для утримання птиці та відкриті майданчики

Найменування	Площа приміщень			Площа майданчиків, кв. метрів на одну голову
	кількість голів на 1 кв. метр	розмір сідала, сантиметрів на одну голову	кількість голів на гніздо	
Кури яєчних порід	6	18	7 (у разі спільного гнізда — 120 кв. сантиметрів на одну голову)	4
Птиця на відгодівлі у стаціонарних приміщеннях:				
цесарки	10 та не більше 21 кілограма живої ваги на 1 кв. метр	20		4
бройлери	—“—		—“—	
качки	—“—		—“—	4,5
індики	—“—		—“—	10
гуси	—“—		—“—	15
Птиця на відгодівлі у пересувних приміщеннях	16 (площа підлоги не більше 150 кв. метрів) та не більше 30 кілограмів живої ваги на 1 кв. метр			2,5

ПЕРЕЛІК
кормових добавок і речовин, які
використовуються для годівлі тварин

1. Кормові добавки:

1) вітаміни та провітаміни:

вітаміни, отримані з продукції сільськогосподарського походження;
синтетичні вітаміни, ідентичні вітамінам, отриманим з продукції
сільськогосподарського походження, для моногастрічних та водних тварин;

2) мікроелементи:

залізо Е 1:

- карбонат заліза;
- сульфат заліза моногідрат та/або гептагідрат;
- оксид заліза;

йод Е 2 — кальцій йодноватокислий безводний;

кобальт Е 3:

- сульфат кобальту моногідрат та/або гептагідрат;
- основний карбонат кобальту моногідрат;

мідь Е 4:

- оксид міді;
- основний карбонат міді, моногідрат;
- сульфат міді, пентагідрат;

марганець Е 5:

- карбонат марганцю;
- оксид марганцю (II) та оксид марганцю (III);
- сульфат марганцю (II), моногідрат;

цинк Е 6:

- оксид цинку;
- сульфат цинку моно- та/або гептагідрат;

молібден Е 7 — натрій молібденовокислий;

селен Е 8:

- натрій селеновокислий;
- натрій селенистокислий.

2. Зоотехнічні добавки — ензими і мікроорганізми.

3. Технологічні добавки:

1) консерванти:

сорбінова кислота E 200;

мурашина кислота E 236;

форміат натрію E 237;

оцтова кислота E 260;

молочна кислота E 270;

пропіонова кислота E 280;

лимонна кислота E 330;

2) антиоксиданти — багаті на токоферол екстракти природного походження, які використовуються як антиоксидант E 306;

3) емульсуючі та стабілізуючі добавки, згущувачі та гелеутворюючі агенти — лецитин лише органічного походження E 322 (в корм водним тваринам);

4) зв'язувальні речовини і речовини, які запобігають злежуванню:

ферроціанід натрію, максимальна концентрація 20 мг/кг NaCl, обрахована як аніон фероціаніду E 535;

колоїдний кремній E 551b;

кізельгур (діатоміт очищений) E 551c;

бентоніт-монтморілоніт E 558;

каолінові глини, що не містять азбесту E 559;

природні суміші стеаритів і хлоритів E 560;

вермікуліт E 561;

сепіоліт E 562;

натроліт фоноліт E 566;

кліноптілоліт осадового походження E 568 (свині, курчата, індики на відкормлення, велика рогата худоба, лосось);

перліт E 559;

5) добавки до силосу:

ензими, дріжджі та бактерії (для виробництва силосу в разі, коли погодні умови не дають змоги забезпечити адекватну ферментацію);

молочна, мурашина, пропіонова та оцтова кислота (для виробництва силосу в разі, коли погодні умови перешкоджають належній ферментації).

4. Сенсорні добавки — ароматичні речовини, що екстраговані із сільськогосподарських продуктів.

5. Кормові мікроелементи мінерального походження:

- 1) сульфат натрію;
- 2) карбонат натрію;
- 3) бікарбонат натрію;
- 4) хлорид натрію;
- 5) хлорид калію;
- 6) літотамнії та мергель;
- 7) вапнякові морські мушлі;
- 8) карбонат кальцію;
- 9) глюконат кальцію;
- 10) дефторований дікальційфосфат;
- 11) дефторований монокальційфосфат;
- 12) монофосфат натрію;
- 13) фосфат кальцію-магнію;
- 14) фосфат кальцію-натрію;
- 15) окис магнію (безводний оксид магнію);
- 16) сульфат магнію;
- 17) хлорид магнію;
- 18) карбонат магнію;
- 19) фосфат магнію.

6. Інші кормові матеріали:

- 1) пекарські дріжджі;
 - 2) пивні дріжджі.
-

ПЕРЕЛІК
засобів для чищення і дезінфекції
приміщень для утримання тварин

Калієве та натрієве мило

Вода та пара

Вапняне молоко

Вапно

Негашене вапно

Гіпохлорит натрію (зокрема рідкий відбілювач)

Каустична сода

Каустичний поташ

Перекис водню

Натуральні есенції рослин

Цитринова, надоцтова, мурашина, молочна, щавелева та оцтова кислота

Спирт

Азотна кислота (для обладнання для молочного господарства)

Фосфорна кислота (для обладнання для молочного господарства)

Формальдегід

Карбонат натрію